

Det foreslås, at bestyrelsen og fonden tillægges en betydelig selvstændighed ved varetagelsen af fondens formål og interesser. Bestyrelsen formulerer selv sine vedtægter og forretningsordenen for fonden inden for denne lovs rammer. Det er herved forudsat, at bestyrelsen tager behørigt hensyn til de synspunkter, der er fremkommet i rapporten.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri skal godkende fondens vedtægter og forretningsorden, jf. også nedenfor om bestyrelsens sammensætning m.v. under bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Fødevareministeren har tilsyn med fonden, der årligt skal aflægge regnskab og beretning for fondens virksomhed til ministeren.

d) Landbrugsloven

Det foreslås, at Jordbrugerfonden skal kunne erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse fra jordbrugskommissionen efter reglerne i landbrugsloven, og at bortforpagtning ligeledes skal kunne ske uden tilladelse, idet forpagteren som udgangspunkt skal opfylde landbrugslovens erhvervsbetingelser, herunder bopælskrav og uddannelseskrav m.v. Fondens ejendomme skal altid drives med udgangspunkt i principperne for godt landmandskab.

Jordbrugerfonden skal ligeledes kunne erhverve landbrugsejendomme og supplere disse ud over arealgrænsen på 70 ha i § 13, stk. 3, i landbrugsloven samt bortforpagte sådanne ejendomme, uden at reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord skal bringes i anvendelse.

Jordbrugerfonden skal dog på baggrund af fondens formålsbestemmelser medvirke til, at der i forbindelse med fondens erhvervelse og ejerskab af landbrugsejendomme gennemføres jordomlægninger, der kan fremme en god jordarrondering, og som kan tilgode nabolandmænd, der efter de generelle regler i landbrugsloven ville kunne gøre krav på fortrinsstilling til suppleringsjord.

e) Styrkelse af miljøhensyn

Jordbrugerfonden skal efter den foreslåede formålsbestemmelse – ud over det strukturpolitiske sigte med at lette etablering i landbruget – også tilgode bredere samfundsmæssige hensyn såsom natur- og miljøhensyn, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd i landbrugs produktionsformer m.m.

Forslaget tager således også sigte på at styrke hensynet til natur og miljø ved, at Jordbrugerfonden kan medvirke til, at de traditionelle intensive driftsformer

i landbruget ændres til mere miljøvenlige driftsformer m.v.

Fondens ejendomme skal derfor altid drives med udgangspunkt i principperne for godt landmandskab.

Jordbrugerfonden kan efter forslaget erhverve landbrug, der er egnede til gårdforpagtning, og gennem forpagtningsvilkår sikre, at forpagterne driver ejendommene på en måde, der tilgodeser natur og miljø. Fonden kan også erhverve ejendomme med krav om særlige driftsformer. Fonden kan således tiltrække landmænd, der som forpagtere er indstillede på de særlige opgaver, der ligger i at drive den forpagtede ejendom som miljøvenligt landbrug eller på anden særlig måde.

Fonden kan også (gennem en gårdforpagter) tilbyde at varetage driften af landbrug, der ejes af andre (landmænd, offentlige myndigheder m.v.) ved, at forpagteren af en fondsejet landbrugsejendom tilforpagter landbrugsjord, der herefter indgår i en miljøvenlig drift m.v.

En række offentlige myndigheder (stat, amter og kommuner) ejer betydelige arealer, der drives landbrugsmæssigt, og det har i flere sammenhænge været overvejet, om driften af disse arealer hensigtsmæssigt kunne henlægges til én forvaltning.

På længere sigt vil Jordbrugerfonden kunne fremstå med en organisation, der kan tilbyde offentlige myndigheder at varetage forvaltningen af disse arealer. En sådan opgave må dog forudsættes gennemført ved aftaler med de respektive myndigheder, og det må derfor bero på disse myndigheders vurdering, om de vil indgå aftale om at anvende Jordbrugerfonden til arealforvaltning.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører, som nævnt under afsnit 3, punkt b, at der af statskassen skal indskydes en kapital på 100 mio. kr., der skal anvendes som fondens grundkapital, samt ydes et lån på 900 mio. kr. til fondens virksomhed, herunder etablering og drift af de nødvendige sekretariatsfunktioner m.v.

Lånet forudsættes tilbagebetalt i tre rater efter henholdsvis 20, 30 og 40 år.

Alternativt foreslås, at fonden, som nævnt i afsnit 3, punkt b, finansieres ved, at der tilføres fonden 100 mio. kr. fra statskassen, der skal anvendes som fondens grundkapital, samtidig med, at der ydes fonden en statsgaranti på 900 mio. kr. til fondens virksomhed.

Statsgarantien forventes afviklet i tre omgange efter henholdsvis 20, 30 og 40 år.